

**MESTNA OBČINA
MURSKA SOBOTA
ŽUPAN**

Kardoševa 2, 9000 MURSKA SOBOTA

Številka : 122-0078/2016
Datum : 7.12.2016

MESTNEMU SVETU

ZADEVA: Predlog za obravnavo na 18. seji Mestnega sveta Mestne občine Murska Sobota

**GRADIVO
PRIPRAVIL:** Oddelek za negospodarske dejavnosti

NASLOV: Soglasje k podpisu Listine temeljnih pravic brezdomnih

POROČEVALEC mag. Rofina Bernjak, Višja svetovalka I za zdravstvo in socialno varstvo

**PRISTOJNO
DELOVNO TELO:** Odbor za družbene dejavnosti

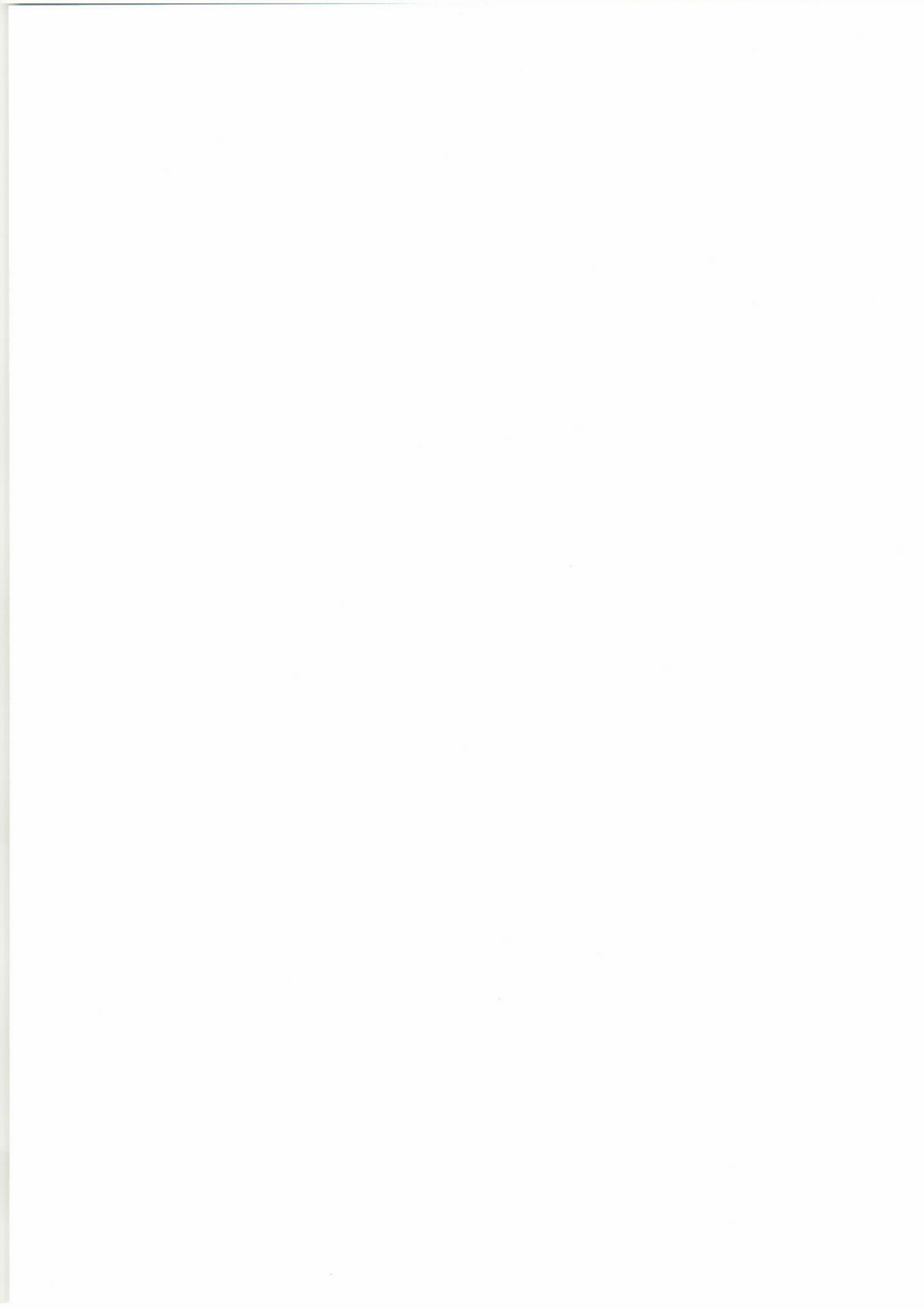
PREDLOG SKLEPA:

1. Mestni svet Mestne občine Murska Sobota soglaša, da se Listina temeljnih pravic brezdomnih podpiše.

Župan
Mestne občine Murska Sobota
dr. Aleksander JEVŠEK

PRILOGA:
- Listina temeljnih pravic brezdomnih

Listina temeljnih pravic brezdomnih

V skladu z mednarodnimi pogodbami o človekovih pravicah in v skladu z nacionalno zakonodajo ter demokratičnimi in humanističnimi vrednotami, na katerih temeljijo, Mestni svet _____ razglasa:

Mestni svet _____ nenehno skrbi za spoštovanje in varstvo pravic ljudi, ki doživljajo brezdomstvo, s poudarkom na pravici do nastanitve. Medtem ko delujemo v smeri tega cilja, smo odločeni, da na noben način ne bomo prispevali h krutim in nečloveškim okoliščinam, ki jih prepogosto doživljajo ljudje brez bivališča.

Podobno kot ostala mesta po Evropi, se tudi mi soočamo z izzivi pri zagotavljanju zadostnega števila neprofitnih in cenovno dostopnih stanovanj, kot tudi z zadostnim številom postelj v zasilnih nastanitvah. Teža bremen brezposelnosti in revščine se pri delu našega prebivalstva povečuje in pritisk na javne vire in službe narašča.

Zato verjamemo, da je odgovornost vseh posameznikov, podjetij, organizacij in lokalnih oblasti, vključno z našo mestno oblastjo, da povečamo prizadevanja za izboljšanje življenjskih razmer brezdomnih in zmanjšanje negativnih vplivov brezdomstva.

Mestni svet meni, da je za doseganje zgornjih ciljev pomembno ponovno poudariti, da je vsaka oseba, ki doživlja brezdomstvo, upravičena do enake obravnave kot kateri koli drug meščan. Nikomur ne smejo biti kratene pravice na podlagi brezdomstva.

Še posebej se zavezuje, da bomo delovali v smeri uresničevanja naslednjih pravic:

A) Najbolj pomembna pravica, ki jo brezdomna oseba ima, je pravica do **izhoda iz brezdomstva**. Storitve, ki podpirajo dostop do primernih nastanitev, morajo biti dostopne vsem brezdomnim ljudem. V sodelovanju z drugimi pristojnimi javnimi službami bo Mestni svet deloval v smeri zagotavljanja zadostnega števila nastanitvenih možnosti za zadovoljevanje potreb.

B) Kadar varna in trajna nastanitev ne more biti takoj zagotovljena, mora biti vsem brezdomnim osebam zagotovljen **dostop do dostojnih zasilnih nastanitev**. Mestni svet je zavezan k sodelovanju s pristojnimi javnimi službami, da se zagotovi zadostno število zasilnih nastanitev za vse, da nikomur ni potrebno spati na cesti zaradi pomanjkanja nastanitev.

C) Brezdomni ljudje morajo imeti enako pravico do **uporabe javnih prostorov** in prostega gibanja, brez dodatnih omejitev, enako kot velja za druge. To vključuje, a ni omejeno na: dostop do pločnikov, javnih parkov, javnega prevoza in javnih stavb pod enakimi pogoji kot veljajo za druge meščane. Pravila, ki se nanašajo na počitek v javnem prostoru, morajo veljati za vse, brez dodatnih omejitev za ljudi, ki so brezdomni.

D) Mestni svet si prizadeva zagotoviti, da osebe in storitve spoštujejo pravico do **enake obravnave za vse**, brez diskriminacije tistih, ki nimajo doma.

E) Brezdomni pogosto doživljajo odrekanje pravic na trgu dela in ovire pri dostopu do javnih storitev, ker nimajo dosegljivega poštnega naslova - **stalnega prebivališča**. Mestni svet se zavezuje k zagotavljanju zakonskega stalnega prebivališča za brezdomne ljudi, ki tovrstno podporo potrebujejo.

F) Če Mestni svet ne zmore zagotoviti ustreznih storitev zasilnih nastanitev, se zavezuje k zagotavljanju pravice do **dostopa do osnovnih sanitarij** – tekoče vode (javnih vodnjakov), tušev in stranišč, da se zadosti primerna raven higiene za ohranitev človeškega dostojanstva.

G) Pravica do **nujnih storitev** – socialnih in zdravstvenih storitev, policije in gasilcev – pod enakimi pogoji, kot jih imajo vsi meščani, brez diskriminacije zaradi stanovanjskega položaja ali videza.

H) Pravica do **udeležbe na volitvah**, do vpisa v volilni imenik, do potrebnih dokumentov za udeležbo na volitvah, brez diskriminacije zaradi stanovanjskega položaja.

I) Pravica do **varstva podatkov** – javne in druge službe lahko posredujejo podatke le s predhodnim dovoljenjem in samo za namene zagotavljanja storitev ali iskanja rešitev. Brezdomni ljudje imajo enako pravico kot ostali prebivalci do nadzora nad svojimi osebnimi podatki, še posebej zdravstvenimi podatki, morebitnimi kazenskimi podatki, podatki o nastanitvah, osebem življenju in družinski zgodovini.

J) Pravica od **zasebnosti** mora biti spoštovana in varovana v največji možni meri v vseh nastanitvah, vključno z javnimi nastanitvenimi možnostmi kot tudi v neformalnih nastanitvah, v katerih bivajo brezdomni. Mestni svet si prizadeva zagotoviti pravico do zasebnosti v vseh zasilnih nastanitvah.

K) Pravica do izvajanja **strategij preživetja**, v skladu z zakonodajo. Mestni svet si sicer prizadeva za mesto v katerem takšne strategije niso potrebne, a se hkrati zaveda, da ko ljudje nimajo drugih možnosti, iščejo podporo drugih ljudi preko beračenja ali brskajo za zavrženo hrano za preživetje. Tovrstne strategije preživetja ne bi smele biti kaznive same po sebi, prepovedane ali poljubno omejene na posamezna območja.

Datum:

Podpis:

O b r a z l o ž i t e v :

PRAVNA PODLAGA:

Zakon o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 23/07 – popr., 41/07 – popr., 61/10 – ZSVarPre, 62/10 – ZUPJS, 57/12, 39/16 in 52/16 – ZPPreb-1), v četrti alineji 99. člena določa, da se iz proračunov lokalnih skupnosti sofinancirajo tudi javni socialnovarstveni programi, razvojni in dopolnilni socialnovarstveni programi, pomembni za občino in sodelovanje z nevladnimi organizacijami. Mestna občina Murska Sobota sofinancira programe za brezdomce, ki jih izvajajo nevladne organizacije.

OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM LISTINE :

Društvo zveze izvajalcev na področju brezdomstva in socialno ranljivih skupin – »Brezdomni do ključa« je sprejel sklep, da se pridruži akciji pozivanja županov in županj ter mestnih in občinskih svetov k podpisu Listine temeljnih pravic brezdomnih, ki spodbuja mesta in občine, da priznavajo pravice brezdomcev. Pobudo Listine temeljnih pravic brezdomnih sta začeli Abbe Pierre in FEANTTSA (krovnna evropska organizacija na področju brezdomstva).

V naši občini imamo Zavetišče za brezdomce, ki izvaja nastanitev brezdomcev, izvaja pa tudi program terenskega dela s potencialnimi brezdomnimi osebami in zagovorništvo. Škofijska karitas izvaja program zagotavljanja posebnih higienskih navad. Prav ta program vključuje največ brezdomcev, ki v naši občini živijo tako rekoč na cesti. Tako imajo ti naši občani možnost, da se tam tuširajo in poskrbijo za osebno higieno, perejo pa jim tudi perilo.

Zavetišče za brezdomce že več let ugotavlja potrebo po sanaciji zavetišča in zagotovitvi postelj za brezdomce, ki bi v zavetišču le prespali, tako da naši občani ne bi prenočevali na prostem. Društvu MOZAIK sofinanciramo program za brezdomce v višini 20.000,00 EUR letno.

CILJI IN VSEBINA LISTINE :

Listina temeljih pravic brezdomnih ne pomeni nič zavezujočega za občine, ampak se želi opozoriti lokalne skupnosti in državo na problem brezdomstva. Hkrati pa se s podpisano listino skuša doseči, da se občine nekako moralno zavežejo, da bodo skrbale tudi za brezdomce, ki so prav tako njihovi občani, in da se obstoječih programov za brezdomce ne bo črtalo.

Predložena listina vključuje zagotavljanje pravice do izhoda iz brezdomstva, dostopa do dostojnih zasilnih nastanitev, uporabo javnih prostorov, enake obravnave za vse, brez diskriminacije, pravico do javnih storitev, udeležbe na volitvah, pravico do zasebnosti.

Prav F točka navedene listine določa, da »Če Mestni svet ne zmore zagotoviti ustreznih storitev zasilne nastanitve, se zavezuje k zagotavljanju pravice do dostopa osnovnih sanitarij – tekoče vode (javnih vodnjakov), tušev in stranišč, da se zadosti primerna raven higiene za ohranitev človeškega dostojanstva.« Naša občina ima, poleg zavetišča, zagotovljen dostop do zgoraj navedenih zahtev tudi s programom zagotavljanja posebnih higienskih navad in tako izpolnjuje večino točk Listine.

FINANČNE IN DRUGE POSLEDICE:

Podpis Listine temeljih pravic brezdomnih ne bo vplivala na kakršnokoli povečanje sredstev proračuna Mestne občine Murska Sobota.

Mestnemu svetu Mestne občine Murska Sobota predlagam, da se Listina temeljih pravic brezdomnih podpiše.

Gradivo pripravil:

Oddelek za negospodarske dejavnosti

Predlagatelj
dr. Aleksander JEVŠEK
Ž U P A N